

Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om förebyggande av växtskadegörare för skydd av skog;

SKSFS [20XX:X]

Utkom från trycket
den [X månad 20XX]

beslutade den [X månad 20XX].

Sakord: [Ange sakord]

Skogsstyrelsen föreskriver följande med stöd av 2 kap. 3 § växtskyddsförordningen (2022:795).

Dessutom beslutar Skogsstyrelsen om följande allmänna råd.

Inledning

1 § Dessa föreskrifterna avser den som äger trädbevuxen mark eller bedriver skogsbruk, eller lagrar virke. Föreskrifterna tillämpas på gran av släktet *Picea* med stamdiameter över 10 cm på bark och tall av arten *Pinus sylvestris* med skorp bark.

Föreskrifterna syftar till att ange vilka förbud, begränsningar och åtgärder som ska iakttas till förebyggande av förekomsten av växtskadegörare. Skogsstyrelsen kan enligt 2 kap. 3 § tredje stycket växtskyddsförordningen (2022:795) besluta om mer ingripande förbud, begränsningar eller åtgärder i det enskilda fallet.

2 § För tillämpningen av dessa föreskrifter har landet delats in i områdena Norr och Söder.

Med område Norr avses Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län samt Transtrands, Särna och Idre distrikt i Dalarnas län.

Med område Söder avses Gävleborgs län, Dalarnas län utom Transtrands, Särna och Idre distrikt samt alla län söder därom.

Med distrikt avses den indelning av Sverige som anges i förordning (2015:493) om distrikt, och som baseras på den territoriella församlingsindelning som fanns den 31 december 1999.

3 § Föreskrifterna gäller inte

1. i fjällnära skog enligt avgränsningen i Skogsstyrelsens föreskrifter (SKSFS 1991:3) om gränserna för fjällnära skog,

2. skadad skog på skogligt impediment. Med begreppet skogligt impediment avses detsamma som anges i definitionen i 2 § skogsvårdslagen (1979:429),

3. skog inom område som omfattas av naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § jordabalken, om ett syfte med avtalet är att gynna förekomsten av död ved,

4. stubbar lägre än 1 meter, kulturstubbar och stubbvältor.

Definitioner

4 § I dessa föreskrifter betyder

lagring: att rått barrvirke lämnas kvar inom avverkningsområdet eller att det lagras längs bilväg eller på annan plats,

kulturstubbe: en 1,3 meter hög stubbe (kapad i brösthöjd) som tydligt markerar förekomst av forn- eller kulturlämning.

rått barrvirke: färskt liggande eller stående stamvirke som är lämpligt som yngelmaterial för växtskadegörare,

skogsindustri: fast anläggning för bearbetning eller förbränning av virke,

skorpbark: långsgående oregelbundna fåror i uppsprucken tjock bark på nedre delen av tallstammar,

stamvirke: hela eller delar av trädstammar, oavsett tilltänkt användningsområde,

stubbvälta: stubbar som lagts i högar eller strängar på hyggen (för att torka och renas av regn och vind),

växtskadegörare: större mörghorre, åttatandad barkborre och sextandad barkborre,

yngelmaterial: träddeklar som behövs för insekters äggläggning samt utveckling av larver och puppor.

Rått barrvirke som kan tjäna som yngelmaterial för växtskadegörare

5 § När mer än 5 m³sk rått barrvirke avsiktligt eller oavsiktligt skadats inom ett hektar genom storm, snöbrott, avverkning, röjning eller på annat sätt, ska den volym skadat rått barrvirke som överstiger 5 m³sk utforslas eller göras otjänlig som yngelmaterial för växtskadegörare före de tidpunkter som anges under rubriken "Lagring av stamvirke".

Allmänna råd till 5 §

För att göra bedömningen om stamvirke riskerar att utgöra yngelmaterial för åttatandad barkborre och större mörghorre kan innerbarken undersökas. Vit innerbark innebär normalt att stamvirke eller träddeklar kan vara yngelmaterial. Brun innerbark eller vit innerbark i smalare remsor än 3 centimeter är däremot inte lämpligt som yngelmaterial.

Risken för att röjda tallstammar med skorpbark ska tjäna som yngelmaterial för större mörghorre kan minskas om röjning och hyggesrensning av tall med skorpbark utförs under perioden den 15 maj – den 31 juli inom område Norr, respektive den 1 maj – den 31 juli inom område Söder.

Lagring av stamvirke

6 § Inom område Norr får rått barrvirke som avverkats före den 1 juni inte lagras efter den 1 juli samma år. För gran gäller dessutom att rått stamvirke som avverkats under perioden från den 1 juni till den 1 juli inte får lagras efter den 1 augusti samma år.

7 § Inom område Söder får rått barrvirke som avverkats före den 15 maj inte lagras efter den 15 juni samma år. För gran gäller dessutom att rått stamvirke som avverkats under perioden från den 15 maj till den 15 juni inte får lagras efter den 15 juli samma år, samt att rått stamvirke som avverkats under perioden från den 15 juni till den 15 juli inte får lagras efter den 15 augusti samma år.

8 § Föreskrifterna i 6 och 7 §§ gäller dock inte

1. rått barrvirke som före växtskadegörarnas svärmning behandlas så att det inte kan tjäna som yngelmaterial för växtskadegörare,
2. då åtgärder vidtas efter växtskadegörarnas svärmning så att inte någon ny generation av växtskadegörare kan lämna barrvirket,
3. rått tall- eller granvirke som lagras i terminal som omfattar minst 5 000 m³f tall- eller granvirke,
4. virke som lagras vid skogsindustri.

Allmänna råd till 8 §

Rått barrvirke kan behandlas så att det inte kan tjäna som yngelmaterial för växtskadegörare eller så att någon ny generation av växtskadegörare inte kan lämna virket t.ex. genom att:

1. Rått barrvirke avbarkas helt när det finns vita yngelstadier (larver och puppor) av barkborrar under barken eller fräses sönder när det finns fullt utvecklade barkborrar under eller i barken
2. Rått barrvirke avbarkas eller att barken trycks sönder mekaniskt senast i samband med växtskadegörarnas svärmning så att minst 80 % av barkytan inte längre är duglig som yngelsubstrat för växtskadegörare.
3. De tre översta lagren i en vältta med rått barrvirke av gran täcks med överdrag eller en vältta med rått barrvirke av tall täcks helt. Täckningen bör göras före växtskadegörarnas svärmning för att nå önskad effekt. Täckning kan ske med sådant virke eller avverkningsrester som inte är tjänligt som yngelmaterial för växtskadegörarna.
4. De tre översta lagren i en vältta med rått barrvirke av gran, som lagts i vältan före växtskadegörarnas svärmning, transporteras till skogsindustri eller terminal efter svärmningen men senast det datum då lagringsförbud inträder, eller behandlas på ett sätt som förhindrar kläckningen av en ny generation av växtskadegörare. Exempel på sådan behandling kan vara flisning eller barkning.
5. Rått barrvirke med växtskadegörare flisas. Detta utförs före det datum då lagringsförbud inträder och är särskilt lämpligt vid lagring av rått barrvirke som avses att lagras torrt.
6. Rått barrvirke bevattnas. Rått barrvirke av tall bör bevattnas minst två veckor och rått barrvirke av gran minst fyra veckor före de tidpunkter då lagringsförbud inträder för obehandlat barrvirke. Bevattningen bör pågå i minst åtta veckor och omfatta minst 50 millimeter vatten per dygn.
7. Rått barrvirke behandlas med insekticider senast i samband med växtskadegörarnas svärmning. Sådan behandling bör ske endast om ingen av de ovan angivna skogsskyddsåtgärderna kan vidtas.

Undantag

9 § Om det finns särskilda skäl kan Skogsstyrelsen medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter. Såsom särskilda skäl kan beaktas att det finns höga naturvärden i det berörda området eller att tillämpning av föreskrifterna får effekter som framstår som oskäligen för enskild.

Dessa föreskrifter träder ikraft den [X månad 20XX]

På Skogsstyrelsens vägnar

HERMAN SUNDQVIST

[Föredragande]
[Enhet]